

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาถึงระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยก่อนที่ทำการสร้างเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร งานวิจัย และข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาประกอบในการสร้างแบบสอบถาม และกำหนดแนวทางในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

1.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 13 แห่ง รวม 471 คน (สำนักงานท้องถิ่นอำเภอเมืองมหาสารคาม, 2552)

1.1.1	กลุ่มพนักงานส่วนตำบล	จำนวน	221	คน
1.1.2	กลุ่มพนักงานจ้างตามภารกิจ	จำนวน	129	คน
1.1.2	กลุ่มลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว	จำนวน	121	คน
	รวม	จำนวน	471	คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 13 แห่ง ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรการ

คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามานะ (Yamane 1973 : 727) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad N = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

จากสูตร

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างกำหนดไม่เกินร้อยละ .05

แทนค่า

$$N = \frac{471}{1 + 471 \times .05^2}$$

$$N = 216.30 \text{ ตัวอย่าง}$$

เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้มีความสมบูรณ์ตามหลักของขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาจึงปรับขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 217 คน

เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้ศึกษาได้หาสัดส่วนตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 13 แห่ง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สัดส่วนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบล

(n=217)

ลำดับ	องค์การบริหารส่วนตำบล	สถานะของบุคลากร	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1.	ลาดพัฒนา	- พนักงานส่วนตำบล	17	8
		- พนักงานจ้างตามภารกิจ	17	8
		- ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว	19	9
รวม			53	25

(n=217)

ลำดับ	องค์การบริหาร ส่วนตำบล	สถานะของ บุคลากร	จำนวน ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)
2	ท่าตูม	- พนักงานส่วนตำบล	13	6
		- พนักงานจ้างตามภารกิจ	7	3
		- ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้าง ชั่วคราว	14	6
		รวม	31	15
3	ห้วยแอ่ง	- พนักงานส่วนตำบล	13	6
		- พนักงานจ้างตามภารกิจ	5	2
		- ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้าง ชั่วคราว	8	4
		รวม	26	12
4	เขวาสินรินทร์	- พนักงานส่วนตำบล	29	13
		- พนักงานจ้างตามภารกิจ	9	4
		- ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้าง ชั่วคราว	15	7
		รวม	53	24
5	แวงน้ำใส	- พนักงานส่วนตำบล	16	8
		- พนักงานจ้างตามภารกิจ	8	4
		- ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้าง ชั่วคราว	7	3
		รวม	31	15
6	หนองปลิง	- พนักงานส่วนตำบล	14	6
		- พนักงานจ้างตามภารกิจ	3	1
		- ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้าง ชั่วคราว	2	1
		รวม	19	8

(n=217)

ลำดับ	องค์การบริหาร ส่วนตำบล	สถานะของ บุคลากร	จำนวน ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
7	คอนหวาน	- พนักงานส่วนตำบล	15	7
		- พนักงานจ้างตามภารกิจ	10	5
		- ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้าง ชั่วคราว	4	2
		รวม	29	14
8	บัวค้อ	- พนักงานส่วนตำบล	14	6
		- พนักงานจ้างตามภารกิจ	10	5
		- ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้าง ชั่วคราว	3	1
		รวม	27	12
9	โคกก่อ	- พนักงานส่วนตำบล	14	6
		- พนักงานจ้างตามภารกิจ	16	8
		- ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้าง ชั่วคราว	5	2
		รวม	35	16
10	หนองโน	- พนักงานส่วนตำบล	20	9
		- พนักงานจ้างตามภารกิจ	6	3
		- ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้าง ชั่วคราว	3	1
		รวม	29	13
11	แก่งเลิงจาน	- พนักงานส่วนตำบล	18	8
		- พนักงานจ้างตามภารกิจ	6	3
		- ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้าง ชั่วคราว	7	3
		รวม	31	14

(n=217)

ลำดับ	องค์การบริหาร ส่วนตำบล	สถานะของ บุคลากร	จำนวน ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
12	ท่าสองคอน	- พนักงานส่วนตำบล	18	8
		- พนักงานจ้างตามภารกิจ	15	7
		- ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้าง ชั่วคราว	10	5
		รวม	43	20
13	แก้ง	- พนักงานส่วนตำบล	20	9
		- พนักงานจ้างตามภารกิจ	17	8
		- ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้าง ชั่วคราว	24	12
		รวม	61	29
รวมทั้งสิ้น			471	217

ที่มา : (สำนักงานท้องถิ่นอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม, 2552 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)
จากนั้นผู้ศึกษาทำการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยผู้ศึกษาทำสลากรายชื่อของบุคลากรแต่ละกลุ่มแล้วนำไปใส่กล่องหยิบขึ้นที่ละชื่อ ได้ชื่อใดบันทึกไว้แล้วนำสลากลงกล่องใหม่เพื่อให้ทุกรายชื่อมีโอกาสถูกเลือกเท่ากัน ดำเนินการอย่างนี้จนได้รายชื่อครบตามจำนวน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามประมาณค่า แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นคำถาม เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถาม เกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ตอบ

แบบสอบถามลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 10 วิธี

ด้าน จำนวน 45 ข้อ ประกอบด้วย

1. ด้านความสำเร็จของงาน
2. ด้านการยอมรับนับถือ
3. ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่
4. ด้านความรับผิดชอบ
5. ด้านลักษณะของงาน
6. ด้านนโยบายและการบริหาร
7. ด้านการปกครองบังคับบัญชา
8. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
9. ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน
10. ด้านเงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานเป็นคำถามปลายเปิด ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งเสนอแนะในการปฏิบัติงานได้อย่างอิสระ จำนวน 3 ข้อ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างแบบสอบถามเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้าง โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดวัตถุประสงค์และองค์ประกอบทำให้ทราบถึง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม นำข้อมูลมาสร้างแบบสอบถามทั้งปลายเปิดและปลายปิด

2.3 นำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง และแก้ไข

3. การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

3.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชา และเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1. นางศมน วิชาโท ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน องค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม วุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนด้านเนื้อหา

2. นางสมทรง อาจล่อ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม วุฒิการศึกษา คุรุศาสตร์บัณฑิตภาษาไทย วิทยาลัยครูมหาสารคาม การวิจัยวัดผลประเมินผล เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3. นายวีระชัย โสภาก ตำแหน่ง รักษาการผู้อำนวยการ โรงเรียนเทศบาล โพธิ์ศรี อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม วุฒิการศึกษา เอกกณิตศาสตร์ วิทยาลัยครูมหาสารคาม การวิจัยวัดผลประเมินผล เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

3.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแก้ไข ปรับปรุง และเสนอผู้ควบคุมของการค้นคว้าอิสระครั้งนี้อีกครั้งหนึ่ง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านประเมินความสอดคล้องของคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (IOC) Index of Item-objective Conquered โดยกำหนดแต่ละข้อดังนี้

ไม่สอดคล้อง	=	-1
ไม่แน่ใจ	=	0
สอดคล้อง	=	+1

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น และได้ทำการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95

6. จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษากำหนดขั้นตอนและวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้พนักงานผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลตอบแบบสอบถาม ตามวัน และ เวลาที่นัดหมาย
2. นำหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามไปยังบุคลากรของ องค์การบริหารส่วน ตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาคั้งนี้ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อจากอำนาจการจำแนกรายข้อในแบบสอบถามกำหนดไว้ 5 ระดับคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103) ดังนี้

ระดับแรงจูงใจมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับแรงจูงใจมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับแรงจูงใจปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับแรงจูงใจน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับแรงจูงใจน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

4.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า ระดับแรงงใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า ระดับแรงงใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า ระดับแรงงใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า ระดับแรงงใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า ระดับแรงงใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามสถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับแรงงใจในการปฏิบัติงาน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบระดับแรงงใจในการปฏิบัติงาน จำแนกตาม เพศ ใช้ t -test และ เปรียบเทียบระดับแรงงใจในการปฏิบัติงาน จำแนกตาม สถานะบุคลากร และ องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด สถิติที่ใช้ได้แก่การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ศึกษาจะทดสอบ โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

5. การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแรงงใจในการปฏิบัติงาน ของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และ พรรณาคความ